

Başarılı Uzaktan Eğitim Modellerini İçeren Araştırmaların Detaylı İncelenmesi

Bedreddin Ali Akça¹ * , Hasan Çakır²

¹ Hitit Üniversitesi, Türkiye

² Gazi Üniversitesi, Türkiye

Özet – Bu çalışmanın amacı, başarılı olan uzaktan eğitim modellerinin Web of Science veritabanında belirli kriterlere göre tarama yapılarak analiz edilmesidir. Web of Science veritabanında “successful models of distance education” ve “successful distance education models” kelimeleri ile tarama yapılarak 64 makaleye ulaşılmıştır. Tarih olarak 2000-2023 arası, doküman olarak makale, dil olarak İngilizce, kategori olarak eğitim, indeks olarak SSCI-Social Sciences Citation, ESCI-Emerging Sources Citation ve SCI-E-Science Citation Expanded ve açık erişimli makaleler dikkate alınmıştır. Sonuç olarak 22 makale incelemeye alınmıştır. Araştırma yöntemi olarak nicel araştırma modeli ve tarama araştırma deseni kullanılmıştır. Her bir makale, yayımlandığı indeksler, makalenin amacı, yıllara göre yayın, problem durumu, yazarların ülkesi ve uzaktan eğitim uygulanan hedef kitle olacak şekilde beş alt-başlık çerçevesinde derinlemesine incelenmiştir. 2020 yılına kadar yayımlanan makalelerin problem durumu, eğitim eksikliğinden kaynaklanan belirli bir durumu çözmek için uzaktan eğitim kullanıldığını, 2021-2023 yılları arasında yayımlanan makalelerde ise problem durumu olarak COVID-19 salgınının ön plana çıktığı anlaşılmıştır.

Anahtar kelimeler: başarılı uzaktan eğitim modelleri, başarılı çevrimiçi modeller, uzaktan eğitim literatür taraması

Detailed Review of Research Containing Successful Distance Education Models

Abstract – The aim is to analyze successful distance education models by scanning Web of Science database. Web of Science database with the words "successful models of distance education" and "successful distance education models". Dates 2000-2023, articles as documents, English as languages, education as categories SSCI, ESCI and SCI-E, open access articles as indexes were taken into consideration. As a result, 22 articles were examined. Quantitative research model was used as the research model. Each article was examined in depth within the framework of five sub-headings: the indexes in which it was published, the purpose of the article, publication by year, problem situation, the country of the authors and the target audience. It was understood that the problem situation of the articles published until 2020 was that distance education was used to solve a certain situation caused by lack of education. It was determined that the problem situation was COVID-19 in 2021-2023.

Keywords: successful models of distance education, successful online models, literature review of distance education

* Corresponding author: Hitit Üniversitesi, Türkiye.

e-mail addresses: bedir.akca@gmail.com, hcakir@gmail.com

<https://doi.org/10.5281/zenodo.12595093>

Received 12 Sep 2023; Accepted 2 Feb 2024

ISSN: 2636-8722. This is an open access article under the CC BY license.

Giriş

Günümüzde öğretim genellikle yüzyüze ve sınıf ortamlarında yapılmaktadır. Eğitimciler, öğrenciler, yöneticiler, bilgi teknolojisi uzmanları, teknolojik yeniliklerin gelişmesinden etkilenmiştir (Smart vd., 2020). 21.yüzyıl öğrencileri, klasik uygulamalardan farklı yeni öğretim stilleri ve dikkat çekici etkinlikler beklemektedirler (Arghode vd., 2017). Her alandan bireye yönelik, zamandan ve mekandan bağımsız, yeni eğitim ortamlarına duyulan ihtiyaç sonucunda çevrimiçi eğitim kavramı ortaya çıkmıştır. Zaman ve mekandan bağımsızlık, istenilen bir zaman aralığında ve istenilen bir yerden öğrenme işlevi sağlayarak uzak yerlere ulaşmasına neden olmaktadır (Pregowska vd., 2021). Birçok kaynakta çevrimiçi eğitim kavramı yerine, uzaktan eğitim kavramı kullanılmaktadır. Uzaktan eğitim kavramının iyi anlaşılabilmesi için, uzaktan eğitimin tarihçesini ve elektronik öğrenme (e-öğrenme) kavramını bilmek gerekmektedir.

Uzaktan eğitimin başlangıç noktası olarak, mektup kullanıldığı yıllar kabul edilebilir. Uzaktan eğitim, 80'li yıllarda televizyon teknolojisinin yaygınlaşmasıyla önem kazanmış ve 20.yüzyılın son on yılında internetin gelişmesi ile birlikte hız kazanmıştır (McIsaac, 2002). Başka bir tanıma göre, öğrenci ve öğretmenlerin aynı yerde olmasına gerek kalmadan, ayrı yerlerde ve ayrı zamanlarda iletişimi sağlanarak öğretimin gerçekleşmesi biçimidir (Aydın, 2005). 21.yüzyıla kadar uzaktan eğitim, engel durumu olan, çalışan ya da ailevi durumlardan dolayı yüz-yüze eğitime gelemeyen öğrencilerin katılımıyla gerçekleşmiştir. 21.yy içerisinde yaşanan teknolojik gelişmeler bu süreci tamamen değiştirerek, uzaktan eğitimin, sadece aile ya da sağlık sorunları gibi sebepler için eğitime katılamayanlar değil, bütün insanlar için geçerli olmasını sağlamıştır (Pregowska vd., 2021). Mektup ile başladığı kabul edilen uzaktan eğitime, gelişen teknoloji ile birlikte bilgisayar, internet, cep telefonu gibi birçok araç dahil olmuştur. Bu sebepten dolayı, uzaktan eğitim kavramı çok geniş kitlelere hitap etmektedir.

E-öğrenme, elektronik öğrenmenin kısaltmasıdır. Örneğin, mobil öğrenme için m-öğrenme, elektronik ticaret için e-ticaret, elektronik posta için e-posta kısaltmaları kullanılmaktadır. E-öğrenme, bilgi ve iletişim teknolojilerinin gelişmesiyle birlikte, modern eğitim paradigması olarak ortaya çıkmaktadır (Trentin, 1997). E-öğrenme, eğitim ve öğretim için bilgi sağlamak amacıyla telekomünikasyon teknolojisinin kullanılmasıdır. Ayrıca, bilgi ve iletişim teknolojilerinin gelişmesi ile birlikte e-öğrenme modern eğitim paradigması olarak ortaya çıkmaktadır (Sun vd., 2008). Bu açıklamalardan da anlaşılacağı gibi e-öğrenme için mutlaka bir telekomünikasyon alt yapısı gerekmektedir. Bu gelişmeler doğrultusunda, tanımlara ek olarak e-öğrenme pazarı 21.yüzyılın ilk yıllarında %35,6 büyüme oranına sahip olmuştur (Arbaugh & Duray, 2002). E-öğrenme, zihindeki bilgiyi geliştirmek ve performansı yükseltmek için cevapları insanların hizmetine sunan internet tabanlı araç gereçlerin kullanılmasıdır (Ünsal, 2004). Başka bir tanımda, e-öğrenme, “nerede, ne zaman ve ne istersen öğren” düşüncesiyle, öğrenme kavramına yeni bir bakış açısı kazandırmıştır (Duran vd., 2006). E-öğrenme, öğrenme işini zaman ve mekandan bağımsız olarak yaptığı için, eğitim ve öğretimde önemli bir rol oynar (Mayer, 2017). E-öğrenme eğitim seviyesini yükseltmeye katkı sağlar (Maatuk vd., 2022). Başka bir ifadeyle e-öğrenme; öğrenen bireyin ve öğreticinin aynı zamanda ve aynı ortamda olmalarına gerek kalmadan, internet kullanılarak yapılan öğrenim durumudur.

Bilgisayar ve internet kullanımının yaygınlaşması ve hızlı internet bağlantıları sayesinde uzaktan eğitimin önemli bir bölümü internet üzerinden yürütülen eğitimler olarak kabul edilmiştir. Elektronik ortamda öğrenme ve öğretme faaliyetleri, maliyetlerin ve ödeneklerin azaltılması gibi birçok avantaja sahiptir (Maatuk vd., 2022). İletişim teknolojilerinin ön görülemeyecek kadar büyümesi, uzaktan öğrenme isteğinin oluşmasına ve işbirlikçi öğrenme gibi yeni öğretim tekniklerinin ortaya çıkmasına sebep olmuştur (Reiser, 2007). İnternette yapılan eğitimler uzaktan eğitim kavramının içinde daha küçük bir alana hitap etmektedir. Bundan dolayı bu tip web tabanlı eğitim, çevrimiçi eğitim ya da en bilinen şekilde elektronik öğrenme (e-öğrenme) olarak adlandırılmıştır. Özetle, uzaktan eğitim daha geniş kapsamlı bir kavram iken e-öğrenme daha dar kapsamlı bir kavram olarak düşünülebilir.

Hızla gelişen teknoloji ile birlikte, uzaktan eğitim için birçok model ortaya çıkmıştır. Bu modeller içerisinde başarılı ve başarısız olan uzaktan eğitim modelleri bulunmaktadır. Başarılı olan uzaktan eğitim modelleri incelendiğinde, her kurum kendisi için uygun olan uzaktan eğitim modelini tercih etmiş ve bunun sonucunda, tüm kurumların ihtiyacını karşılayacak ortak bir model kurulamamıştır. Başarılı uzaktan eğitim modeli geliştiren ya da kullanan kurumlar için ortak bir uzaktan eğitim modelinin bulunmadığı anlaşılmaktadır. Bu çalışmada, başarılı uzaktan eğitim modelleri ile ilgili yayınlanmış çalışmaların derinlemesine analiz edilmesi ve başarılı uzaktan eğitim modeli oluşturulmasına ışık tutarak daha sonraki çalışmalara öncü olması amaçlanmaktadır.

İlgili Alanyazın

Uzaktan eğitim olarak tanımlanan bütün kavramların ortak özelliği, mekandan bağımsız olmasıdır. İnternet bağlantısı varsa dünya üzerinden herhangi bir yerden ilgili sistemlere bağlanarak eğitim ve öğretim gerçekleştirilebilir. Alanyazın incelendiğinde, uzaktan eğitim ile ilgili birçok araştırma yapıldığı görülmektedir. Ancak, başarılı olan uzaktan eğitim modelleri ile ilgili çalışmaların çok sınırlı olduğu anlaşılmaktadır.

Başarılı olan uzaktan eğitim modelleri, genellikle küçük yapıda ki sistemler ya da belirli bir alandaki eğitim ihtiyacının giderildiği modellerden oluşmuştur. Örneğin, incelenen bir çalışmada demiryolu ile ilgili yaşanan karmaşanın önüne geçebilmek için mesleki gelişim sürecinin uzaktan eğitim sistemiyle yürütülmesine karar verildiği ve 2008-2010 yılları arasında uzaktan eğitim ile Avusturya, Kanada, Dubai, Fransa, Malezya, Yeni Zelanda, Tayvan ve Türkiye'den öğrencilere dersler verildiğinden (Murray, 2011) bahsedilmiştir. Bu çalışmadan da anlaşılacağı gibi, demiryolu özelinde yaşanan sıkıntıları çözmek için, yeni bir uzaktan eğitim modeli geliştirilmiştir. Geliştirilen modelin başarılı olup olmaması öğrencilerin geri dönüşleri ile açıklanmıştır. Birçok öğrenci olumlu dönüş yaptığı için, geliştirilen uzaktan eğitim modelinin başarılı olduğu düşünülmüştür. İlgili çalışma incelendiğinde, başarılı uzaktan eğitim modeli için profesyonel bir ekip kurulduğu, etkileşime önem verildiği, teknolojik desteğin önemli olduğu anlaşılmaktadır.

İncelenen başka bir makale, üniversitelerdeki kütüphanelerin uzaktan eğitim ile kaynak yönetimi, öğrencilerin elde tutulmasını ve bu durumun başarıya olan etkisini araştırmıştır. Öğrenci başarısı ile kütüphane kullanımı arasında olumlu bir bağlantı olduğu tespit edilmiştir (Stone & Collins, 2012). Açık öğretim fakültelerine kayıtlı öğrencilerin fiziksel kütüphane kullanımı oldukça sınırlıdır. Bu durumu olumlu hale dönüştürebilmek için, her ders ekibine bir kütüphaneci atanmıştır. Böylelikle, pedagojiye uygun kütüphane kaynaklarının belirlenmesi, nasıl kullanılacağı ve bilişim okuryazarlığına entegrasyonun sağlanması ile başarılı bir uzaktan eğitim modeli ortaya konmuştur (Needham vd., 2013).

Her yükseköğretim kurumu için en önemli hedeflerden birisi, öğrencileri kayıtlı halde bünyesinde bulundurmaktır. Güney Afrika Üniversitesi öğrencileri üniversitede kayıtlı olarak tutma ve akademik başarı için ticari bir uygulama olan Shadowmatch® programını kullanmıştır. Bu program, yükseköğretimdeki başarılı öğrencilerin özelliklerini belirlemek için üretilmiştir. Ticari olarak üretilen bir programın avantajı olduğu gibi dezavantajı da olabilmektedir. Akademik olarak kullanılan ticari bir ürün ile ilgili problemlerin doğabileceği ve her öğrencinin birbirinden farklı olmasından kaynaklı sıkıntılar yaşanabileceği (Archer vd., 2014) belirtilmiştir.

Sanchez-Gordon ve Lujan-Mora 2018 yılında yapmış olduğu araştırmaya göre, büyük ölçekli öğretimde en önemli husus olarak kabul edilebilecek teknolojik yenilikler belirlenmeye çalışılmış ve kitlesel açık çevrimiçi kursların (MOOCs) uygulama yöntemlerini ortaya çıkarmak amaçlanmıştır (Sanchez-Gordon & Lujan-Mora, 2018).

Torrato ve arkadaşlarının 2021 yılında yapmış olduğu çalışmaya göre, web video konferans kullanımının akademik canlılık, araştırma, yürütme, teknoloji entegrasyonuna dayalı bir fakülte programını değerlendirmeyi amaçlamıştır. Makale sonuç olarak, web video konferans kullanımının akademik canlılık ve tüm katılımcılar için etkili bir eğitim ortamı oluşturmada başarılı olduğunu savunmuştur (Torrato vd., 2021).

Yayımlanan bir makalede, uzaktan eğitim için harmanlanmış öğrenme yaklaşımı ve bunun insan kaynakları yöneticileri ile idareciler üzerine etkilerini araştırmış ve sonuç olarak, insan kaynakları yöneticileri için doğru türde derslerin çevrimiçi olarak verilmesi, geri kalanların ise yüz yüze ders olarak anlatılması önerilmiştir (Segbenya & MensahMinadzi, 2023).

Yöntem

Araştırma Modeli

Bu çalışmada, uzaktan eğitim modellerinden başarılı olan modellerin tespiti için belirli kriterlere göre Web of Science veritabanında taramalar yapılmıştır. Bu taramalarda, başarılı olan uzaktan eğitim modellerine ulaşılmaya çalışılmıştır. Araştırma modeli olarak nicel araştırma modeli kullanılmıştır. Biçimlendirici araştırma modelinden, tarama araştırma deseni ve verilerin bir seferde toplanma yöntemi olarak bilinen kesitsel tarama deseni kullanılmıştır.

Verilerin Toplanması

Uzaktan eğitim alanında kullanılan modellerin bazıları başarılı olmuş ve bazıları ise başarısız olmuştur. Bu çalışma ile başarılı olan uzaktan eğitim modellerine ulaşabilmek için Web of Science veritabanında indekslenen dergilerde “successful models of distance education” ve “successful distance education models” kelimeleri ile tarama yapılarak 64 akademik çalışmaya ulaşılmıştır. Tarih olarak 2000-2023 arası, doküman tipi olarak makale, dil olarak İngilizce, erişim izni olarak açık erişim kriterleri kullanılmıştır. Bunlara ek olarak Web of Science veritabanında indekslenen, SSCI-Social Sciences Citation Index, ESCI-Emerging Sources Citation Index ve SCI-E-Science Citation Index Expanded dergilerinde yayınlanan makaleler dikkate alınmıştır. Ayrıca, kategori olarak eğitim ve eğitim araştırmaları, eğitim bilimsel disiplinleri ve bilgisayar bilimi disiplinleri arası uygulamalar belirlenmiştir. Tüm kriterler uygulandığında toplam 22 makaleye ulaşılmış ve bu çalışmada belirlenen 22 makale ayrıntılı olarak incelenmeye alınmıştır. Kullanılan kriterler Tablo 1’de belirtilmiştir.

Tablo 1. Tarama Kriterleri

Sayı	Kriter Başlıkları	Özellikler
1	- Aranan cümleler	‘successful models of distance education’ ‘successful distance education models’
2	- Yayın yılı	2000 – 2023 yılları arası
3	- Doküman Türü	Makale
4	- Dil	İngilizce
5	- Erişim izni	Açık erişim
6	- Web of Science İndeks	SSCI - Social Sciences Citation Index ESCI - Emerging Sources Citation Index SCI-E - Science Citation Index Expanded Education & Educational Research
7	- Kategoriler	Education Scientific Disciplines Computer Science Interdisciplinary Applications

Verilerin Analizi

Web of Science veritabanında indekslenen dergilerde “successful models of distance education” ve “successful distance education models” kelimeleri ile tarama yapılmış ve belirlenen kriterler sonucunda 22 makale analiz edilmiştir. Analizi yapılan makalelerin araştırma yöntemleri incelendiğinde nicel, nitel ve karma makale sayıları belirlenmiştir. İncelenen makalelerin araştırma yöntemlerinin sayısı Tablo 2’de belirtilmiştir.

Tablo 2. Analizi yapılan makalelerin araştırma yöntem sayıları

Sayı	Araştırma Yöntemleri	Araştırma Sayısı
1	- Nicel Araştırma Yöntemi	9
2	- Nitel Araştırma Yöntemi	6
3	- Karma Araştırma Yöntemi	7
Toplam		22

Araştırma Süreçleri

Alanyazın taraması sonucunda belirlenen makalelerin her birisi;

- Makalenin yayınlandığı indeksler,
- Çalışmanın amacı,
- Yıllara göre yayın ve problem durumu ilişkisi,
- Yazarların ülkesi,
- Uzaktan eğitim uygulanan hedef kitlesi,

alt başlıkları altında analiz edilmiştir.

Bulgular ve Yorumlar

Veri analiz bölümünde bahsedilen alt başlıklar doğrultusunda, her bir makale tek tek incelenmiştir. İncelenen makalelerin başlıkları ve bundan sonraki tablolarda kullanılacak makale numaraları Tablo 3 'te belirtilmiştir.

Tablo 3. İncelenen Makalelerin Başlıkları ve Makale Numaraları

Makale Numarası	İlgili Makalenin Başlıkları
[1]	- A Formative Case Evaluation for the Design of an Online Delivery Model Providing Access to Study Abroad Activities (Howard et al., 2017)
[2]	- Academic and pastoral teams working in partnership to support distance learning students according to curriculum area (Hilliam & Williams, 2019)
[3]	- Benchmarking the Habits and Behaviours of Successful Students: A Case Study of Academic-Business Collaboration (Archer et al., 2014)
[4]	- Broadening Participation of Women and Underrepresented Minorities in STEM through a Hybrid Online Transfer Program (Drew et al., 2016)
[5]	- Can an excellent distance learning library service support student retention and how can we find out? (Needham et al., 2013)
[6]	- Can MOOCs close the Opportunity Gaps? The contribution of social inclusive pedagogical design (Teixeira et al., 2019)
[7]	- Creating global networks through an online engineering graduate programme (Murray, 2011)
[8]	- Development, implementation and evaluation of a management specialization course in oncology using blended learning (Fernandes et al., 2020)
[9]	- Dialogue and Structure: enabling learner self-regulation in technology-enhanced learning environments (Andrade, 2014)
[10]	- Distance Education among Italian Teachers: Differences and Experiences (Menabo et al., 2022 Brighi, & Guarini, 2022)
[11]	- Engaged learning during distraction: a case study of successful working moms in distance education (Fensie et al., 2023)
[12]	- Institutional Barriers To Learning In The South African Open Distance Learning Context (Mashile et al., 2020)
[13]	- Nutrition and health as virtual class at Open University (Portugal): pedagogical strategies for higher education (Carapeto & Barros, 2019)
[14]	- Piloting a dispersed and inter-professional Lesson Study using technology to link team members at a distance (Koutsouris et al., 2017)
[15]	- Post-Covid Lockdown Assessment of Blended Learning Approach for Distance Education in Ghana: implications for human resource managers and curriculum implementers (Segbenya & MensahMinadzi, 2023)
[16]	- Socio-Emotional Characteristics Of Emergency Distance Teaching: A Mixed-Method Investigation In Greece (Tzafilkou et al., 2022)
[17]	- Statistical and Clustering Based Rules Extraction Approaches for Fuzzy Model to Estimate Academic Performance in Distance Education (Yildiz et al., 2015)
[18]	- Teaching Chemistry by a Creative Approach: Adapting a Teachers' Course for Active Remote Learning (Marchak et al., 2021)
[19]	- Technological Innovations in Large-Scale Teaching: Five Roots of Massive Open Online Courses Sanchez-Gordon & Lujan-Mora, 2018)
[20]	- Training Management on Training Effectiveness and Teaching Creativity in the COVID-19 Pandemic (Tamsah et al., 2023)
[21]	- Undergraduate medical education amid COVID-19: a qualitative analysis of enablers and barriers to acquiring competencies in distant learning using focus groups (Reinhart et al., 2021)
[22]	- Using Web Video Conferencing to Conduct a Program as a Proposed Model toward Teacher Leadership and Academic Vitality in the Philippines (Torrato et al., 2021)
Toplam	22

İncelenen makalelerin, hangi indeksli dergide yayımlandıkları Tablo 4'te belirtilmiştir.

Tablo 4. İncelenen Makalelerin İndeks Dağılımları

İndeks	Makale Numarası	Makale Sayısı
SSCI (only) (Social Sciences Citation Index)	[3]	9
	[10]	
	[11]	
	[13]	
	[14]	
	[15]	
	[17]	
	[19]	
	[21]	
SSCI and SCI-E (Science Citation Index Expanded)	[4]	3
	[8]	
	[18]	
ESCI (Emerging Sources Citation Index)	[1]	10
	[2]	
	[5]	
	[6]	
	[7]	
	[9]	
	[12]	
	[16]	
	[20]	
	[22]	
Toplam		22

Web of Science veritabanında, SCI-E - Science Citation Index Expanded indeksleri, SSCI - Social Sciences Citation Index 'leri içerisinde gösterilmiştir. Bundan dolayı, Tablo 4'te SCI-E indekslerine ait 3 makale aynı zamanda SSCI indekslerinin içerisinde olarak düşünülmelidir.

Başarılı olan uzaktan eğitim modellerinden incelenen makalelerin, çalışma amaçları ile indeksleri arasındaki ilişki Tablo 5'te belirtilmiştir.

Tablo 5. Makalenin Amacı ile İndeks Dağılımları Arasındaki İlişki

İndeks	Makale Numarası	İlgili Makalenin Amaçları	Makale Sayısı
SSCI (only) (Social Sciences Citation Index)	[3]	- Yükseköğretim ortamında bir kuruma alternatif olarak ticari bir ürünün pilot uygulamasının karmaşıklığını ve faydalarını incelemek (Archer et al., 2014).	9
	[17]	- Öğrenme yönetim sisteminde (LMS) kayıtlı 8 haftalık verilere dayanarak, öğrencilerin yılsonu akademik performansını tahmin etmek (Yıldız et al., 2015).	
	[14]	- Meslekler arası amaçlar için dağınık bir Ders Çalışması ekibini içeren yeni bir uzaktan teknolojinin değerlendirmesini sunmak (Koutsouris et al., 2017).	
	[19]	- Büyük ölçekli öğretimde tarihi kilometre taşları olarak kabul edilebilecek teknolojik yenilikleri belirlemek, uzmanların konu hakkındaki görüşlerini sistematize etmek ve kitlesel açık çevrimiçi kursların (massive open online courses (MOOCs)) başarılı bir şekilde uygulanması için stratejiler önermek (Sanchez-Gordon & Lujan-Mora, 2018).	
	[13]	- Öğrenciler arasındaki etkileşim ve öğretim elemanı-öğrenci arasındaki etkileşimin yalnızca yoğun olmadığını, aynı zamanda öğrenme süreci ve başarılı sonuçlar için de faydalı olduğunu göstermek (Carapeto & Barros, 2019).	
	[21]		

	[10]	- 5. sınıf tıp öğrencileri ve tıp fakültesi üyeleri arasında, kolaylaştırıcıları ve engelleri/zorlukları belirlemek için yalnızca çevrimiçi kursa yönelik bakış açılarını, deneyimlerini, duygularını ve tutumlarını keşfetmek (Reinhart et al., 2021).	
	[15]	- Uzaktan eğitimi teşvik eden faktörlerin, farklı sınıflarda ve konulardaki İtalyan öğretmenler arasında farklılık gösterip göstermediğini incelemek. Diğer bir amaç ise uzaktan eğitimi kullanan öğretmenlerin deneyimlerini keşfetmek (Menabo et al., 2022).	
	[11]	- Uzaktan eğitim için harmanlanmış öğrenme yaklaşımını ve bunun insan kaynakları yöneticileri ve müfredat uygulayıcıları üzerindeki etkilerini incelemek (Segbenya & MensahMinadzi, 2023).	
		- Modern ve çalışan anne olan öğrencilerin uzaktan eğitim deneyimini anlatmak (Fensie et al., 2023).	
SSCI and SCI-E (Science Citation Index Expanded)	[4]	- Hibrit Çevrimiçi Transfer Programı aracılığıyla kadınların ve az temsil edilen azınlıkların STEM'e katılımını genişletmek (Drew et al., 2016).	3
	[8]	- Harmanlanmış öğrenme kullanılarak onkolojide yönetim uzmanlığı dersini planlamak, geliştirmek, uygulamak ve değerlendirmek (Fernandes et al., 2020).	
	[18]	- Yaratıcı, aktif öğrenme stratejileri aracılığıyla sanatı bütünleştiren yaklaşımı içselleştirmeleri için öğretmenlere gerekli teorik ve pratik arka planı sağlamak (Marchak et al., 2021).	
ESCI (Emerging Sources Citation Index)	[7]	- Demiryolu için gerekli küresel ihtiyacı karşılamak için benzersiz bir yüksek lisans programı oluşturmak (Murray, 2011).	10
	[5]	- Açık Üniversite Kütüphanesi personelinin, hizmetlerini ve kaynaklarını uzaktan öğrenenlerin öğrenme deneyimine dahil etmek, öğrencilerin elde tutulmasına ve başarısına olan katkılarını ortaya koymak (Needham et al., 2013).	
	[9]	- Öğrencilerin yükseköğretime kayıt olma hazırlıkları esnasında akademik İngilizce dil yeterliliklerini arttırmak (Andrade, 2014).	
	[1]	- Yurtdışında eğitim faaliyetleri için bir çevrimiçi dağıtım modelinin etkinliğini değerlendirmek (Howard et al., 2017).	
	[6]	- Öğrenme yollarının, sanal ortamların net bir şekilde farklılaşmasına izin vererek çeşitlilik ve öğrenci eşitliği ilkelerinin MOOC tasarımına dahil edilmesine nasıl katkıda bulduklarını açıklamak (Teixeira et al., 2019).	
	[2]	- The Open University'de matematik ve istatistik için bir ortaklık modelinin geliştirilmesi ve bunun esnek öğrenime uygulanması (Hilliam & Williams, 2019).	
	[12]	- Öğrencilerin Güney Afrika'da açık, uzaktan ve e-öğrenme bağlamındaki bir kurumunda, öğretim ve öğrenime yönelik kurumsal engeller olarak algıladıkları şeyleri belirlemek için önceki çalışmaları incelemek (Mashile et al., 2020).	
	[22]	- Web video konferans kullanımını ve akademik canlılığın temel itici güçlerine, yani yürütme, öğretmen liderliği ve teknoloji entegrasyonuna dayalı bir fakülte geliştirme programının geliştirilmesini değerlendirmek (Torrato et al., 2021).	
	[16]	- Öğretmenlerin COVID-19 salgını sırasında ilk ve orta okullarda uzaktan eğitimin bir dizi sosyo-duygusal özelliğine yönelik algılarını incelemek (Tzafilkou et al., 2022).	
	[20]	- Eğitim yönetimi etkinliğinin ilkokuldan liseye kadar olan devlet öğretmenlerinin yaratıcılığı üzerindeki etkisini detaylandırmak (Tamsah et al., 2023).	
Toplam			22

COVID-19 pandemisi ile eğitim kurumlarına getirilen yasaklar doğrultusunda, uzaktan eğitim kullanımı çok büyük bir oranda yükselmiştir. İncelediğimiz makaleleri yıllara göre analiz edersek, 2021 yılından itibaren hemen hemen tüm başarılı uzaktan eğitim modellerinin problem durumu, COVID-19 olarak belirlenmiştir. Dikkat çeken bu durum Tablo 6'da gösterilmiştir.

Tablo 6. Yıllara göre problem durumu dağılımları

Yayın Yılı	Makale Numarası	Problem Durumu
2011	[7]	- Demiryolu sektörü, mesleki, teknik bilgi ve becerilere sahip ciddi bir mühendis eksikliği ile karşı karşıyadır.
2013	[5]	- Açık Üniversite Kütüphanesinin geleneksel üniversite kütüphanelerine göre ziyaretçisi daha azdır. Bu sorunu uzaktan eğitim modeli ile aşmak istemektedirler.
2014	[3]	- Shadowmatch® programı ile, kurumsal etkinliği ve etkileşimi artırmak için mesleki gelişim sorunları.
2014	[9]	- İngilizce dil kursunda öz-düzenlemeli öğrenme (SRL) modelinin etkililiği üzerinde diyalog sorunları.
2015	[17]	- Herhangi bir yardım istemeden, sistemden ayrılan uzaktan eğitim öğrencilerinin sayısında ürkütücü bir artış olması.
2016	[4]	- Kadınların ve yeterince temsil edilmeyen azınlıkların STEM'e katılım oranının az olması
2017	[14]	- Farklı ortamlarda çalışan insanları, bir araya getirme konusunda pratik zorlukların olması.
2017	[1]	- Geleneksel yurt dışında eğitim programlarının pek çok lise sonrası öğrenci için uygulanabilir olmaması.
2018	[19]	- Mevcut eğitim kaynaklarının, talebi karşılamaya yardımcı olması için tam olarak kullanılamaması.
2019	[6]	- Öğrenme deneyimlerinde başarılı olmaları için her öğrenciye eşit fırsatlar sağlanamaması.
2019	[2]	- Akademik ve pastoral topluluklar arasındaki etkileşimlerin sınırlı olması.
2019	[13]	- Beslenme bilim alanına ait ve yüksek lisans derecesine entegre edilmiş bir müfredat ünitesinde yürütülen çalışmanın olmaması.
2020	[12]	- Öğrenmenin önündeki kurumsal engeller, öğrenci topluluğunun nitelikleriyle birleştiğinde, öğrenimin başarılı bir şekilde tamamlanmasının önünde engeller oluşturan kurumsal özelliklerin bulunması.
2020	[8]	- Sağlık profesyonellerinin kalite yönetimini gerçekleştirmeleri için kalifiye olması, iyi yapılandırılmış bir yönetim sisteminin uygulanmasına engel teşkil etmesi.
2021	[18]	- COVID-19 dolayısıyla eğitim kurumlarının kapatılması.
2021	[21]	- COVID-19 dolayısıyla eğitim kurumlarının kapatılması.
2021	[22]	- COVID-19 dolayısıyla eğitim kurumlarının kapatılması.
2022	[10]	- COVID-19 dolayısıyla eğitim kurumlarının kapatılması.
2022	[16]	- COVID-19 dolayısıyla eğitim kurumlarının kapatılması.
2023	[11]	- COVID-19 dolayısıyla eğitim kurumlarının kapatılması.
2023	[15]	- COVID-19 dolayısıyla eğitim kurumlarının kapatılması.
2023	[20]	- COVID-19 dolayısıyla eğitim kurumlarının kapatılması.

Başarılı olan uzaktan eğitim modellerini yazan yazarların ülkeleri Şekil 1'de, makale sayıları ve oranları Tablo 7'de belirtilmiştir.

Şekil 1. Dünya Haritası Üzerinde Yazarların ülkesi

Tablo 7. Yazarların ülkesi

Yazarların Ülkesi	Makale Sayısı	Yüzde Oranı %
Amerika Birleşik Devletleri	4	18,18
İngiltere	3	13,65
Güney Afrika	2	9,11
Portekiz	2	9,11
Almanya	1	4,54
Avustralya	1	4,54
Brezilya	1	4,54
Ekvador	1	4,54
Endonezya	1	4,54
Filipinler	1	4,54
Gana	1	4,54
İsrail	1	4,54
İtalya	1	4,54
Türkiye	1	4,54
Yunanistan	1	4,54
Toplam	22	100

İncelediğimiz makalelerde, yazarların ülkesi olarak en çok 4 (%18,18) ile Amerika Birleşik Devletlerinden makale yayınlanmıştır. İkinci sırada, 22 makale içerisinde 3 (%13,65) makale ile İngiltere yer almaktadır. Üçüncü sırayı Güney Afrika ve Portekiz 2 (%9,11) makale ile paylaşmaktadırlar. Geriye kalan 11 makale birer ülkeden olmak üzere Almanya, Avustralya, Brezilya, Ekvador, Endonezya, Filipinler, Ghana, İsrail, İtalya, Türkiye ve Yunanistan tarafından yayınlanmıştır.

Başarılı olan uzaktan eğitim modellerini incelediğimiz makalelerde, uzaktan eğitim uygulanan hedef kitle sayısı ve oranı Tablo 8’de belirtilmiştir.

Tablo 8. Uzaktan eğitim uygulanan hedef kitle sayısı ve oranları

Uzaktan Eğitim Seviyesi	Makale Sayısı	Yüzde Oranı %
Yükseköğretim Öğrencileri	8	36,36
Öğretmenler	5	22,72
Lisansüstü Öğrencileri	4	18,18
Öğretim Elemanları	1	4,54
Sağlık Çalışanları	1	4,54
Diğer	3	13,63
Toplam	22	100

İncelediğimiz makalelerde, uzaktan eğitim çalışılan en büyük grup üniversite öğrencileri olmuştur. 22 makalenin 8 'i (%36,3) üniversite öğrencilerinin içinde olduğu çalışmalardır. İkinci sırada 22 makalenin içerisinde 5 makale (%22,7) ile k12 öğretmenleri yer almaktadır. Üçüncü sırada, lisansüstü öğrencilerini hedef kitle olarak belirten 4 (%18,2) makale bulunmaktadır. Dördüncü ve beşinci sırada 1'er makale (%4,5 + %4,5) ile öğretim elemanları ve sağlık çalışanları bulunmaktadır. Tablo 8'de "Diğer" olarak belirtilen 3 (%13,6) makale, öğretmen ve öğretim elemanları, yükseköğretim öncesi dil kursu öğrencileri ve her seviye öğrencilerden oluşmaktadır.

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Uzaktan eğitim araştırmaları 2000'li yıllardan itibaren hız kazanmıştır. Özellikle dünya çapında ki COVID-19 salgını sebebiyle eğitim kurumlarının kapatılması sonucunda tüm eğitim kurumları uzaktan eğitim sistemine geçmiştir. 2020 yılı itibariyle uzaktan eğitim kullanım oranı zirve noktasına ulaşmıştır. Bu çalışmanın amacı, başarılı olan uzaktan eğitim modellerinin belirlenerek derinlemesine analiz edilmesidir. Bu sebepten dolayı Web of Science veritabanında indekslenen dergilerde "successful models of distance education" ve "successful distance education models" kelimeleri ile tarama sonucunda ilk etapta 64 makaleye ulaşılmıştır. Daha sonra belirlenen kriterler ile filtrelenerek 22 makaleye ulaşılmış ve derinlemesine analiz edilmiştir.

Makalelerin amaçları incelendiğinde uzaktan eğitim kullanma amaçları, belirli alanlarda özelleştiği anlaşılmaktadır. Örneğin, Murray (2011) çalışmasında, demiryolu ile ilgili dünya çapında ortak bir noktada buluşmak için uzaktan eğitim şeklinde lisansüstü program açılmıştır. Yani demiryolu alanında uzaktan eğitimi başarılı bir modelle yönetmişlerdir. Başka bir çalışmada, açık üniversite kütüphanesindeki öğrenci ziyaretçi sayısının çok az olduğundan bahsedilmiştir. Needham ve arkadaşlarının (2013) çalışmasında, açık üniversite kütüphanesi için geliştirdikleri uzaktan eğitim modeli ile öğrencilerin kütüphane ortamına uzaktan erişim sayılarının yükseldiğinden bahsedilmiştir (Needham vd., 2013). Archer ve arkadaşlarının (2014) çalışmasında, ticari olarak kullanılan bir programı üniversite ortamına uyarlayarak, başarılı öğrencileri ya da risk altındaki öğrencileri tespit etmeye çalışmıştır (Archer vd., 2014). Farklı bir hedef kitleye sahip olan bir çalışmada, üniversite öncesi yabancı dil kursu ele alınmıştır. Diyalog eksikliği ve yapısal öğelerin öğrenci etkinliklerine etkisi incelenmiştir (Andrade, 2014). Bu çalışmadaki özel alan yabancı dil kursudur. Yıldız ve arkadaşlarının (2015) çalışmasında, herhangi bir yardım istemeden sistemden ayrılan uzaktan eğitim öğrencilerinin ürkütücü sayısına dikkat çekilmiştir. Bunu engellemek için Learning Management Sistem (LMS) ile 8 haftalık uzaktan eğitim dersleri ile yılsonunda akademik başarıyı tahmin etmeye çalışılmıştır. Başka bir çalışmada ise kadınların ve yeterince temsil edilmeyen azınlık gruplarının STEM'e katılım oranlarındaki düşük seviyeye dikkat çekilmiştir. Bunun önüne geçmek için hibrit eğitim sistemine geçilmesi tavsiye edilerek, STEM'e katılım oranının yükseleceği tespit edilmiştir (Drew vd., 2016). Öğretim elemanları ve k12 öğretmenlerinin meslekler arası amaçlar için disiplinlerarası bir ders çalışma yaklaşımının olumlu yönlerinden bahsedilmiştir (Koutsouris vd., 2017). Tipik olarak farklı ortamlarda çalışan insanları bir araya getirmek zor olsa da, meslekler arası bir ekibin uzaktan eğitim ile uygulanabilir olduğu ortaya konmuştur. Başka bir çalışmada, öğrencilerin yurtdışında eğitim faaliyetleri için birçok kısıtlama ile karşılaştıklarından bahsedilmiştir.

Bu sorunun aşılması için başarılı bir uzaktan eğitim modeli kullanılmıştır. Yurtdışına fiziksel olarak çıkan öğrenciler ile, uzaktan eğitim modeli kullanan öğrencilerin öğrenim kazanımları karşılaştırılmıştır (Howard vd., 2017). Kırsal toplulukların, akademi ile arasındaki etkileşimleri inceleyen bir çalışmada uzaktan eğitim ile başarılı sonuçlar elde edilmiştir. Matematik ve istatistik bölümlerinde akademik ve kırsal toplumun iletişimi arttırabilmek için yeni bir müfredat alanıyla başarı elde edilmiştir (Hilliam & Williams, 2019). Başka bir çalışmada, beslenme bilim alanındaki öğrenciler ile öğretim elemanları arasındaki etkileşimin yalnızca yoğun olmadığını, aynı zamanda öğrenme süreci ve akademik başarı sonuçları için de faydalı oldu gösterilmiştir. Asıl sıkıntının yüksek lisans derecesinde bir müfredat çalışmasının olmadığı ve bu eksikliğin uzaktan eğitim ile başarıya çevrilebileceğinden bahsedilmiştir (Carapeto & Barros, 2019). Başka bir çalışmada, harmanlanmış öğrenme kullanılarak onkoloji alanında yönetim uzmanlığı dersi planlanmıştır. Bu plan çerçevesinde, analiz, tasarım, geliştirme, uygulama ve değerlendirme başlıkları içeren ADDIE modeli kullanılarak uzaktan eğitim modeli ile başarılı bir çalışma yürütülmüştür (Fernandes vd., 2020). COVID-19 sebebiyle uzaktan eğitime geçilmiş ve uzaktan eğitim inceleme çalışmalarının sayısı yükselmiştir. 5.sınıf tıp öğrencileri ve tıp fakültesi üyeleri arasındaki potansiyel engeller ve kolaylaştırıcıları belirlemek için uzaktan eğitim kursa yönelik bakış açıları incelenmiştir (Reinhart vd., 2021) ve sonuç olarak tüm temalardaki kolaylaştırıcıları ve potansiyel engelleri ve bunların örtüşmesi tartışılarak açıklayıcı bir modelde birbirine bağlanmıştır. Başka bir çalışmada, “Yaratıcı bir yaklaşımla kimya öğrenimi” kursu, uygulamalı ve aktif öğrenmeye dayandığından COVID-19 salgını ve yasakları kursun etkileşimini tehlikeye atmıştır. Başarılı yürütülen uzaktan eğitim modeli ile çevrimiçi kursun orijinal kursun özünü ve ana hedeflerini başarıyla korudu ve kursun uzaktan eğitim için yararlı olduğu ispatlanmıştır (Marchak vd., 2021). COVID-19 salgını sürecinde önem kazanan Web Video Konferans ile ilgili incelenen bir makalede, Web Video Konferans kullanımının, öğretmen becerileri ve akademik canlılık ile kanıtlandığı gibi, tüm katılımcılar için etkili bir eğitim deneyimi oluşturmada başarılı olduğu kanıtlanmıştır (Torrato vd., 2021). Başka bir çalışmada COVID-19 salgını sırasında ilköğretim ve orta öğretimde uzaktan eğitimin bir dizi sosyo-duygusal özellikleri incelenmiştir. Öğretmenlerin uzaktan eğitime yönelik sosyo-duygusal tutumları ve COVID-19 salgını nedeniyle acil uzaktan eğitimin ilk aşamalarındaki deneyimleri hakkında teorik kanıtlar sunulmuştur (Tzafilkou vd., 2022). Başka bir çalışmada, uzaktan eğitim için harmanlanmış öğrenme yaklaşımı ve bunun insan kaynakları yöneticileri ve müfredat uygulayıcıları üzerine etkileri incelenmiştir, sonuç olarak çevrimiçi zorluklar ile çevrimiçi öğrenmenin yararlılığı arasında anlamlı bir ilişki olduğu ortaya çıkmıştır (Segbenya & MensahMinadzi, 2023). Ayrıca, insan kaynakları yöneticileri ve müfredat uygulayıcılarının doğru türde derslerin çevrimiçi platformda verilmesi ve geri kalan derslerin yüz yüze verilmesi önerilmiştir.

Analiz sonucunda dikkat çeken noktalardan bir tanesi, 2020 yılı itibariyle başarılı olan uzaktan eğitim modellerinin problem durumunun COVID-19 ile alakalı olmasıdır. Biranda ortaya çıkarak tüm dünyayı etkisi altına alan COVID-19 salgını tüm eğitim sistemini aksatmıştır. Eğitimin durma noktasına gelmesi ile eğitim kurumları acil bir karar ile uzaktan eğitim sistemini kullanmaya başlamış ve birçok olumlu/olumsuz durum yaşanmıştır. Analizini yaptığımız makalelerde 2020 ile 2023 yılları arasında SSCI, ESCI, SCI-E indeksli dergilerde yayınlanmış makalelerin hepsinde COVID-19 ile alakalı durumlar tespit edilmiştir.

Web of Science veritabanında yayınlanan SSCI, ESCI, SCI-E indeksli dergilerde en yüksek yayın 10 makale ile ESCI olduğu tespit edilmiştir. Burada dikkat edilmesi gereken bir nokta vardır. SCI-E indeksli dergiler SSCI indeksli dergiler içerisinde gösterilmektedir. Bundan dolayı, sadece SSCI indeksli dergilerde yayınlanan makale sayısı 9 iken hem SSCI ve SCI-E indeksli dergilerde yayınlanan makale sayısı 3 olarak tespit edilmiştir. Eğer SSCI ve SCI-E indeksleri birlikte düşünülür ise 12 makale ile ilk sırada yer almaktadırlar.

Derinlemesine incelediğimiz 22 makalenin yazarlarının ülkeleri incelendiğinde 4 makale ile Amerika Birleşik Devletleri ilk sırada yer almaktadır. Daha sonra 3 makale ile İngiltere gelmektedir. Güney Afrika ve Portekiz kökenli yazarlardan 2’şer makale yayınlanmıştır. Geriye kalan 11 makalenin her

birisi farklı ülke yazarlarından olmak üzere Almanya, Avustralya, Brezilya, Ekvador, Endonezya, Filipinler, Gana, İsrail, İtalya, Türkiye ve Yunanistan tarafından yayınlanmıştır.

İncelenen makalelerde uzaktan eğitim uygulanan hedef kitle olarak, 8 makale ile yükseköğretim öğrencileri birinci sırada yer almaktadır. İkinci sırada 5 makale ile k12 öğretmenleri yer almaktadır. Üçüncü sırada ise 4 makale ile lisansüstü öğrencilerin yer aldığı tespit edilmiştir. Öğretim elemanları üzerine ve sağlık çalışanları üzerine birer makale yayınlanmıştır. 3 çalışma ise gruplayamadığımız hedef kitlelerden öğretmen ve öğretim elemanları, yükseköğretim öncesi dil kursu öğrencileri ve her seviye öğrencilerden oluşmaktadır.

Bu çalışma ile 2000-2023 yılları arasında Web of Science veritabanında successful models of distance education” ve “successful distance education models” kelimeleri ile aranan, SSCI, ESCI, SCI-E indekslenen dergilerde yayınlanan, İngilizce dilinde yazılmış, açık erişim ile ulaşılabilen ve kategori olarak eğitim alanındaki makaleler incelenmiştir. Bu kriterler araştırmamızın sınırlılıklarını belirtmektedir. Bundan sonraki çalışmalarda sınırlılıklar değiştirilerek daha kapsamlı araştırmalar yapılabilir.

Kaynakça

- Andrade, M. S. (2014). Dialogue and Structure: enabling learner self-regulation in technology-enhanced learning environments. *European Educational Research Journal*, 13(5), 563-574. <https://doi.org/10.2304/eerj.2014.13.5.563>
- Arbaugh, J. B., & Duray, R. (Cagiltay). Technological and structural characteristics, student learning and satisfaction with web-based courses: An exploratory study of two on-line MBA programs. *Management learning*, ("<paper_215995.pdf>,"), 331-347. <https://doi.org/10.1177/1350507602333003>
- Archer, E., Chetty, Y. B., & Prinsloo, P. (2014). Benchmarking the Habits and Behaviours of Successful Students: A Case Study of Academic-Business Collaboration [Article]. *International Review of Research in Open and Distributed Learning*, 15(1), 22. <Go to ISI>://WOS:000342405800005
- Arghode, V., Brieger, E. W., & McLean, G. N. (2017). Adult learning theories: implications for online instruction. *European Journal of Training and Development*, 41(7), 593-609. <https://doi.org/10.1108/ejtd-02-2017-0014>
- Armsey, J. W., & Dahl, N. C. (1973). An Inquiry Into the Uses of Instructional Technology.
- Aydın, C. H. (2005). Açık ve uzaktan öğrenmede kullanılan basılı materyallerdeki anlatım biçimine ilişkin öğrenen tercihleri. <https://hdl.handle.net/11421/460>
- Buckley, K., Fairman, K., Pogge, E., & Raney, E. (2022). Use of Learning Management System Data to Predict Student Success in a Pharmacy Capstone Course. *American Journal of Pharmaceutical Education*, 86(4), 280-285, Article 8594. <Go to ISI>://WOS:000800657600007
- Cagiltay, K. (2002). *A design/development model for building electronic performance support systems* [Ph.D., Indiana University]. ProQuest Dissertations & Theses Global. Ann Arbor. <https://www.proquest.com/dissertations-theses/design-development-model-building-electronic/docview/305510447/se-2?accountid=25248>
- Carapeto, C., & Barros, D. M. V. (2019). Nutrition and health as virtual class at Open University (Portugal): pedagogical strategies for higher education. *International Journal of Educational Technology in Higher Education*, 16, Article 19. <https://doi.org/10.1186/s41239-019-0151-4>
- Drew, J. C., Galindo-Gonzalez, S., Ardisson, A. N., & Triplett, E. W. (2016). Broadening Participation of Women and Underrepresented Minorities in STEM through a Hybrid Online Transfer Program. *Cbe-Life Sciences Education*, 15(3), Article ar50. <https://doi.org/10.1187/cbe.16-01-0065>

- Driscoll, M. (2000). Introduction to theories of learning and instruction. *Psychology of learning for instruction*, 3-28.
- Driscoll, M. P., & Driscoll, M. P. (2005). *Psychology of learning for instruction*.
- Duran, N., Önal, A., & Kurtuluş, C. (2006). E-öğrenme ve Kurumsal Eğitimde Yeni Yaklaşım Öğrenim Yönetim Sistemleri.
- Fensie, A., Pierre, T. S., Jain, J., & Sezen-Barrie, A. (2023). Engaged learning during distraction: a case study of successful working moms in distance education. *Journal of Computing in Higher Education*. <https://doi.org/10.1007/s12528-023-09359-0>
- Fernandes, R., Lima, J. T. D., da Silva, B. H., Sales, M. J. T., & de Orange, F. A. (2020). Development, implementation and evaluation of a management specialization course in oncology using blended learning. *Bmc Medical Education*, 20(1), Article 37. <https://doi.org/10.1186/s12909-020-1957-4>
- Hilliam, R., & Williams, G. (2019). Academic and pastoral teams working in partnership to support distance learning students according to curriculum area. *Higher Education Pedagogies*, 4(1), 32-40. <https://doi.org/10.1080/23752696.2019.1606674>
- Howard, W., Perrotte, G., Lee, M., & Frisone, J. (2017). A Formative Case Evaluation for the Design of an Online Delivery Model Providing Access to Study Abroad Activities. *Online Learning*, 21(3), 115-134. <https://doi.org/10.24059/olj.v21i3.1234>
- Knezevich, S. J., & Eye, G. G. (1970). *Instructional Technology and the School Administrator*. Final Report. <https://eric.ed.gov/?id=ED044789>
- Koutsouris, G., Norwich, B., Fujita, T., Ralph, T., Adlam, A., & Milton, F. (2017). Piloting a dispersed and inter-professional Lesson Study using technology to link team members at a distance. *Technology Pedagogy and Education*, 26(5), 587-599. <https://doi.org/10.1080/1475939x.2017.1364290>
- Maatuk, A. M., Elberkawi, E. K., Aljawarneh, S., Rashaideh, H., & Alharbi, H. (2022). The COVID-19 pandemic and E-learning: challenges and opportunities from the perspective of students and instructors. *J Comput High Educ*, 34(1), 21-38. <https://doi.org/10.1007/s12528-021-09274-2>
- Marchak, D., Shvarts-Serebro, I., & Blonder, R. (2021). Teaching Chemistry by a Creative Approach: Adapting a Teachers' Course for Active Remote Learning. *Journal of Chemical Education*, 98(9), 2809-2819. <https://doi.org/10.1021/acs.jchemed.0c01341>
- Mashile, E. O., Fynn, A., & Matoane, M. (2020). Institutional Barriers To Learning In The South African Open Distance Learning Context. *South African Journal of Higher Education*, 34(2), 129-145. <https://doi.org/10.20853/34-2-3662>
- Mayer, R. E. (2017). Using multimedia for e-learning. *Journal of Computer Assisted Learning*, 33(5), 403-423. <https://doi.org/10.1111/jcal.12197>
- McIsaac, M. (2002). The Internet, culture and community building. *Advancing Online Learning In Asia, Hong Kong: The Open University of Hong Kong*, 16-25.
- Menabo, L., Skrzypiec, G., Sansavini, A., Brighi, A., & Guarini, A. (2022). Distance Education among Italian Teachers: Differences and Experiences. *Education and Information Technologies*, 27(7), 9263-9292. <https://doi.org/10.1007/s10639-022-11008-5>
- Moore, M. G. (1990). *Contemporary issues in American distance education*. Pergamon.
- Murray, M. H. (2011). Creating global networks through an online engineering graduate programme. *European Journal of Engineering Education*, 36(1), 97-106. <https://doi.org/10.1080/03043797.2010.541555>
- Needham, G., Nurse, R., Parker, J., Scantlebury, N., & Dick, S. (2013). Can an excellent distance learning library service support student retention and how can we find out? *Open Learning*, 28(2), 135-140. <https://doi.org/10.1080/02680513.2013.847364>
- Pregowska, A., Masztalerz, K., Garlińska, M., & Osial, M. (2021). A Worldwide Journey through Distance Education—From the Post Office to Virtual, Augmented and Mixed Realities, and

- Education during the COVID-19 Pandemic. *Education Sciences*, 11(3). <https://doi.org/10.3390/educsci11030118>
- Reigeluth, C. M. (1999). The elaboration theory: Guidance for scope and sequence decisions. *Instructional design theories and models: A new paradigm of instructional theory*, 2, 425-453.
- Reigeluth, C. M., & Moore, J. (1999). Cognitive education and the cognitive domain. *Instructional-design theories and models: A new paradigm of instructional theory*, 2, 51-68.
- Reinhart, A., Malzkorn, B., Doing, C., Beyer, I., Junger, J., & Bosse, H. M. (2021). Undergraduate medical education amid COVID-19: a qualitative analysis of enablers and barriers to acquiring competencies in distant learning using focus groups. *Medical Education Online*, 26(1), Article 1940765. <https://doi.org/10.1080/10872981.2021.1940765>
- Reiser, R. A. (2007). What field did you say you were in. *Trends and issues in instructional design and technology*, 2-9. <https://www.pearsonhighered.com/assets/samplechapter/0/1/3/2/0132563584.pdf>
- Sanchez-Gordon, S., & Lujan-Mora, S. (2018). Technological Innovations in Large-Scale Teaching: Five Roots of Massive Open Online Courses. *Journal of Educational Computing Research*, 56(5), 623-644. <https://doi.org/10.1177/0735633117727597>
- Segbenya, M., & MensahMinadzi, V. (2023). Post-Covid Lockdown Assessment of Blended Learning Approach for Distance Education in Ghana: implications for human resource managers and curriculum implementers. *Education and Information Technologies*, 28(7), 7955-7973. <https://doi.org/10.1007/s10639-022-11516-4>
- Sherman, T. M., & Kurshan, B. L. (2005). Constructing learning: Using technology to support teaching for understanding. *Learning & Leading with Technology*, 32(5), 10. <https://eric.ed.gov/?id=EJ697302>
- Silber, K. H., & Foshay, W. R. (2006). Designing instructional strategies: A cognitive perspective. *Handbook of human performance technology*, 3, 370-413.
- Smart, D., Ross, K., Carollo, S., & Williams-Gilbert, W. (2020). Contextualizing Instructional Technology to the Demands of Nursing Education. *Comput Inform Nurs*, 38(1), 18-27. <https://doi.org/10.1097/CIN.0000000000000565>
- Stone, G., & Collins, E. (2012). Library impact data project phase II: The data strikes back. *Taking Stock*, 21(1), 6-7. https://eprints.hud.ac.uk/id/eprint/13536/2/Library_Impact_Data_Project_Phase_II.pdf
- Sun, P.-C., Tsai, R. J., Finger, G., Chen, Y.-Y., & Yeh, D. (2008). What drives a successful e-Learning? An empirical investigation of the critical factors influencing learner satisfaction. *Computers & Education*, 50(4), 1183-1202. <https://doi.org/10.1016/j.compedu.2006.11.007>
- Tamsah, H., Yusriadi, Y., Hasbi, H., Haris, A., & Ajanil, B. (2023). Training Management on Training Effectiveness and Teaching Creativity in the COVID-19 Pandemic. *Education Research International*, 2023, Article 6588234. <https://doi.org/10.1155/2023/6588234>
- Teixeira, A. M., Mota, J., Pinto, M. D. T., & Morgado, L. (2019). Can MOOCs close the Opportunity Gaps? The contribution of social inclusive pedagogical design. *Revista Fuentes*, 21(2), 239-252. <https://doi.org/10.12795/revistafuentes.2019.v21.i2.08>
- Torrato, J. B., Aguja, S. E., & Prudente, M. S. (2021). Using Web Video Conferencing to Conduct a Program as a Proposed Model toward Teacher Leadership and Academic Vitality in the Philippines. *Education Sciences*, 11(11), Article 658. <https://doi.org/10.3390/educsci11110658>
- Trentin, G. (1997). Telematics and on-line teacher training: the POLARIS project. *Journal of Computer Assisted Learning*, 13(4), 261-270. <https://doi.org/10.1046/j.1365-2729.1997.00029.x>
- Tzafilkou, K., Perifanou, M., & Economides, A. A. (Buckley et al.). Socio-Emotional Characteristics Of Emergency Distance Teaching: A Mixed-Method Investigation In Greece. *Journal of Information Technology Education-Research*, 21, 53-73. <https://doi.org/10.28945/4918>

- Ünsal, H. (Archer et al.). Web Destekli Eğitim, Elektronik Öğrenme Ve Web Destekli Öğretim Programlarındaki Çeşitli Ders Modelleri. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 375-388. <https://dergipark.org.tr/en/pub/tebd/issue/26127/275223>
- Yildiz, O., Bal, A., & Gulsecen, S. (2015). Statistical and Clustering Based Rules Extraction Approaches for Fuzzy Model to Estimate Academic Performance in Distance Education. *Eurasia Journal of Mathematics Science and Technology Education*, 11(2), 391-404. <https://doi.org/10.12973/eurasia.2015.1356a>

Summary

Nowadays, teaching is generally done face to face and in classrooms. It is understood that new or different approaches are necessary for education. At this stage, online education emerges as a prominent system in the form of distance education. In many sources, the concept of online education is used interchangeably with the concept of distance education. In order to better understand the concept of distance education, first of all, it is necessary to fully understand how distance education emerged, its history and the concepts of electronic learning (e-learning). The starting point of distance education can be considered the years when letters were used. Distance education, which is considered to have started with correspondence, has incorporated many tools such as computers, the internet, and mobile phones with the advancement of technology. For this reason, the concept of distance education covers a wide field. With the widespread use of computers and the internet and fast internet connections, distance education is considered to be education conducted over the internet. While distance education is a broader concept, e-learning can be considered a narrower one. With rapidly advancing technology, there are both successful and unsuccessful models in distance education. This study involves an in-depth analysis of previously published studies on successful distance education models. Quantitative research model was used as the research model. The research model used in this study employed the Formative Research Model, the Survey Research Design, and the Cross-Sectional Survey Design as the method for collecting data. In this study, a literature review was conducted by examining articles that have been successful in the field of Distance Education Models. In order to access successful distance education models, a search was conducted in journals indexed in the Web of Science database using the keywords "successful models of distance education" and "successful distance education models," resulting in the identification of 64 academic studies. The criteria for the search included the years 2000-2023, article as the document type, English as the language, and open access permissions. Additionally, articles published in journals indexed in the Web of Science database under the categories of education and educational research, interdisciplinary applications of educational sciences, and computer science were considered. When all criteria were applied, a total of 22 articles were identified and analyzed in detail in this study. When analyzing the research methods of the articles examined, it was found that there were 9 articles using quantitative research methods, 6 articles using qualitative research methods, and 7 articles using mixed research methods. In this study, each of the identified articles was analyzed under the subheadings of the indexes in which the article was published, the purpose of the study, publication years, the relationship between the problem and the study, the country of the authors, and the target audience for the distance education applied. Regarding the articles examined in the Web of Science database, it was determined that 9 articles were from the SSCI (Social Sciences Citation Index) category, 3 articles were from both SSCI and SCI-E (Science Citation Index Expanded) categories, and 10 articles were from the ESCI (Emerging Sources Citation Index) category. The use of distance education significantly increased due to the restrictions imposed on educational institutions during the COVID-19 pandemic. When analyzing the articles by year, it was found that the problem situation of almost all successful distance education models in the years 2021 and beyond was identified as COVID-19. In the examined articles, the United States had the highest number of published articles, accounting for 4 articles (18.18%). The second place was held by the United Kingdom, with 3 articles (13.65%) out of the 22 articles. South Africa and Portugal shared the third place with 2 articles (9.11%) each. The remaining 11 articles were published by one author each from Germany, Australia, Brazil,

Ecuador, Indonesia, the Philippines, Ghana, Israel, Italy, Turkey, and Greece. In the articles examined, university students were the largest group of participants in distance education studies. Out of the 22 articles, 8 (36.3%) were studies involving university students. Second place was held by K-12 teachers, with 5 articles (22.7%) out of 22. Graduate students were identified as the target audience in 4 articles (18.2%), ranking third. Teachers and healthcare workers each had 1 article (4.5%) in the fourth and fifth positions, respectively. The "Other" category, which included teacher trainers, pre-higher education language course students, and students at all levels, accounted for 3 articles (13.6%). One of the noteworthy findings of the analysis is that, as of 2020, the problem situation of successful distance education models has been related to COVID-19. The sudden and widespread impact of the COVID-19 pandemic disrupted the entire world, affecting the education system significantly. With education coming to a halt, educational institutions quickly adopted the use of distance education systems as an emergency measure, leading to various positive and negative situations. In the analyzed articles, it was observed that in all articles published in SSCI, ESCI, and SCI-E indexed journals between 2020 and 2023, situations related to COVID-19 were identified.